

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Декан _____ факультету
О.В. Пономаренко
2024 р.

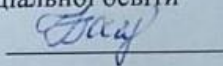
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ФОРМУВАННЯ БАТЬКІВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО
РОЗВИТКУ**

підготовки магістра
заочної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Логопедія»
спеціальності 016 – «Спеціальна освіта»
галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Лещенко О.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
соціальної педагогіки та спеціальної освіти.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

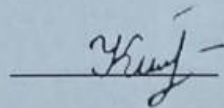
Протокол № _____ від "____" _____ 202_ р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

Н.В. Заверико

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

І. В. Кучерак

2024 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Формування батьківської компетентності
у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан _____ факультету
_____ О.В. Пономаренко
« _____ » _____ 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ФОРМУВАННЯ БАТЬКІВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО
РОЗВИТКУ**

підготовки магістра
заочної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Логопедія»
спеціальності 016 – «Спеціальна освіта»
галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Лещенко О.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
соціальної педагогіки та спеціальної освіти.

бгговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

_____ Н.В. Заверико

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ І. В. Кучерак

2024 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Зв'язок з викладачем: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), ел. пошта

Е-mail: leon22a@ukr.net

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15948>

Телефон: (061) 228-76-45 (кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти)

Інші засоби зв'язку: Telegram

Зал персональної Zoom-конференції:

Olena Leshchenko – Ідентифікатор конференції: 644 402 4200 Код доступу: 485580

Кафедра: кафедра соціальної педагогіки та спеціальної освіти, VIII корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Формування батьківської компетентності у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку» є ознайомлення здобувачів освіти з теоретико - практичними основами батьківства та формування батьківської компетентності у батьків, що виховують дитину з порушеннями психофізичного розвитку – це дозволяє студентам зрозуміти складний феномен батьківства та розвинути батьківські уміння при вихованні особливих дітей.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Формування батьківської компетентності у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку» є:

1. Підвищення теоретичного рівня знань про сутність та зміст батьківства, формування батьківської компетентності у батьків, що виховують дитину з порушеннями психофізичного розвитку.

2. Вивчення форм та методів формування батьківської компетентності у батьків, що виховують дитину з порушеннями психофізичного розвитку.

3. Розвиток аналітичних, комунікативних, організаторських вмінь студентів щодо роботи з батьками, що виховують дитину з порушеннями психофізичного розвитку.

4. Інтеграція теоретичних знань та практичних умінь студентів в роботу щодо формування батьківської компетентності у батьків з дитиною з порушеннями психофізичного розвитку з метою її ефективної соціалізації.

Дисципліна розрахована на один семестр. Курс є вибіркоvim у системі підготовки магістрів.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти зможє:

- діагностувати батьківське ставлення до особливої дитини, ціннісні орієнтації батьків;
- аналізувати негативний вплив факторів на розвиток дитини;
- розробляти та впроваджувати план роботи з формування батьківської компетентності у батьків дітей з порушеннями розвитку;
- використовувати різні методи, форми роботи з батьками, що виховують дитину з порушеннями психофізичного розвитку.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	-	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Лекційні заняття	-	4 год.
Практичні заняття	-	4 год.
Самостійна робота	-	82 год.
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik_navchal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat формат проведення (очно – Zoom, дистанційно – Moodle)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15948	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<p>Компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.</p> <p>СК-11. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні корекційної, педагогічної та соціальної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-12. Здатність до формування й розвитку соціокультурного середовища, сприятливого для осіб з особливими освітніми потребами, в т.ч і з порушенням мовленнєвого розвитку.</p> <p>Результати навчання:</p> <p>РН 2. Здійснювати дослідження</p>	<p>- лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація тощо);</p> <p>- діалогічні методи (інтерактивні заняття, навчальні дискусії, ділові ігри, «мозковий штурм», заняття з елементами тренінгу та ін.);</p> <p>- проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, метод кейсів, обговорення, пошук);</p> <p>- дослідницькі методи (проведення досліджень теоретичного та емпіричного характеру)</p>	<p>- тестування;</p> <p>- усні та письмові опитування;</p> <p>- перевірка письмових робіт студентів (есе, аналітичні довідки, порівняльні характеристики тощо);</p> <p>- перевірка доповідей/презентацій, що розкривають певні питання;</p> <p>- перевірка творчих робіт.</p>

<p>та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, в т.ч. з порушеннями мовленнєвого розвитку генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.</p> <p>РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.</p> <p>РН 17. Реалізовувати соціально-педагогічний компонент у професійній діяльності</p>		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Психолого-педагогічні основи батьківства.

Поняття «сім'я», «батьківство», «компетентність», «батьківська компетентність». Роль сім'ї у функціонуванні суспільства. Типи сімей, їхній вплив на розвиток дитини. Сутність та зміст батьківства. Стадії емоційних переживань батьків при народженні дитини з вадами розвитку. Потреба в батьківстві. Мотиви народження дітей. Нормативно-правові аспекти батьківства: Конвенція ООН про права дитини, Закон України «Про охорону дитинства», Сімейний Кодекс України тощо. Стадії батьківства щодо розвитку співпраці батьків і дитини (за Е. Галінські). Сутність та зміст батьківської компетентності. Батьківська компетентність батьків дітей з полісистемними порушеннями.

Тема 2. Розвиток інституту батьківства в Україні.

Періоди розвитку інституту батьківства в Україні. Роль матері, батька у вихованні дитини з точки зору народної педагогіки. Вимоги до постатей батьків. Погляди вчених щодо навчання батьків виконанню батьківських обов'язків. Умови формування особистості дитини в сім'ї. Форми та

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

методи підготовки молоді до батьківства. Характер сімейного виховання як показник психологічної адаптації матерів дітей з психофізичними порушеннями. Батьківство щодо дитини з порушеннями розвитку.

Змістовий модуль 2

Тема 3. Педагогічна просвіта батьків як умова успішної соціалізації дітей з особливими освітніми потребами

Сутність, чинники та принципи педагогічної просвіти. Особливості педагогічної просвіти батьків дітей з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти. Стан сформованості педагогічної просвіти батьків дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти. Організація педагогічної просвіти батьків дітей з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти. Форми і методи роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами. Метод «рівний-рівному» у взаємодії учасників груп підтримки та груп взаємодопомоги. Особливості функціонування груп підтримки та груп взаємодопомоги. Взаємодія учасників діалогу за принципом «рівний-рівному». Функціонування соціальних груп за принципом «рівний-рівному» в Україні. Створення та підтримка діяльності групи взаємодопомоги.

Змістовий модуль 3

Тема 4. Цінність дитинства. Характеристики особистостей матері/батька, важливі у батьківстві.

Дитинство як найвища суспільна цінність. Соціально-філософські аспекти прав дитини, взаємозв'язок прав дитини з правами людини. Взаємозв'язок між правами дітей, правами та обов'язками батьків. Віковий розвиток дитини, роль батьків у її вихованні. Класифікація вікових періодів. Психофізичний розвиток дітей від народження до трьох років, від трьох до 18 років. Аналіз іграшок: недоліки та переваги; принцип вибору іграшок для дітей. Батьківське ставлення до дитини: визначення, типи, вплив на психічний розвиток. Психологічні механізми впливу батьків на особистість дитини. Типи і стилі сімейного виховання. Підтримка соціального та емоційного розвитку особливої дитини. Ідеальний образ батька/матері: якості, риси, знання, вміння. Як стати гарними батьками. Репродуктивні установки. Власний портрет себе як майбутнього батька/матері. Типологія тат і мам: переваги та недоліки. Шляхи власного удосконалення себе для виконання батьківської ролі.

Змістовий модуль 4

Тема 5. Формування батьківської компетентності у батьків дітей з психофізичними порушеннями.

Батьківське спілкування: поняття, сутність, сильні та слабкі сторони під час спілкування з дітьми. Вплив різних позицій співрозмовників на процес спілкування. „Виховання на основі здорового глузду”. „Опис поведінки”. Алгоритми формування навичок поведінки за програмою „Виховання на основі здорового глузду”. Ефективне схвалення. Активне і пасивне слухання; розвиток прийомів розуміння, встановлення позитивного мислення. Зони спілкування. „Я-висловлювання”, „Ти-висловлювання” у процесі спілкування. Інтерактивні форми і методи підготовки до батьківства: арт-терапія, рольова гра, метод проблемних ситуацій, диспут, відео лекторій, тренінг, родовід тощо. Принципи ненасильницького спілкування та вирішення конфліктів. Практичне застосування методів ненасильницького спілкування. Розвиток умінь керувати емоціями, почуттями.

4. Структура навчальної дисципліни

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Формування батьківської компетентності
у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
			з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Психолого-педагогічні основи батьківства.		2	Тиждень 7
Лекція 2	Тема 2. Розвиток інституту батьківства в Україні.		-	
Самостійна робота *			11	
Лекція 3	Тема 3. Педагогічна просвіта батьків як умова успішної соціалізації дітей з особливими освітніми потребами		-	Тиждень 8
Самостійна робота *			11	
Лекція 4	Тема 4. Цінність дитинства. Характеристики особистостей матері/батька, важливі у батьківстві.		-	
Самостійна робота *			11	
Лекція 5	Тема 5. Формування батьківської компетентності у батьків дітей з психофізичними порушеннями.		2	
Практичне заняття 1	Тема 1. Психолого-педагогічні основи батьківства.		-	Тиждень 7
Самостійна робота *			10	
Практичне заняття 2	Тема 2. Розвиток інституту батьківства в Україні.		-	
Самостійна робота *			10	
Практичне заняття 3	Тема 3. Педагогічна просвіта батьків як умова успішної соціалізації дітей з особливими освітніми потребами.		2	Тиждень 8
Самостійна робота *			10	
Практичне заняття 4	Тема 4. Цінність дитинства. Характеристики особистостей матері/батька, важливі у батьківстві.		-	
Самостійна робота *			10	
Практичне заняття 5	Тема 5. Формування батьківської компетентності у батьків дітей з психофізичними порушеннями.		2	
Самостійна робота *			9	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

* Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу в позааудиторний час, підготовку до практичних занять, виконання практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до проміжного контролю (модульний контроль 1, 2, 3 та 4), підготовку до екзамену.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1-2	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=516685		6
Самостійна робота 1-2	Завдання: Власний портрет себе у ролі батька/матері - зробити самодіагностику готовності та ставлення до батьківства за такими показниками: цінності, відповідальність, ставлення до батьківства та ін. Продіагностувати себе за допомогою 3-5 методик. Зробити опис результатів та визначити, які характеристики необхідно розвинути у себе, а які вже розвинені.	Максимальна кількість балів за кожну тему (5 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (1 б.); - творчий підхід до розкриття теми (1 б.). володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (2 б.)		4
Модульний контроль 1	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=539348		5
Практичне заняття 3	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=525363		5
Самостійна робота 3	Завдання: Переглянути вебінар «Розвиток батьківської компетентності» на основі міжнародної програми «Сильні батьки – Сильні діти». Зробити конспект, розкривши такі питання: 1. Функції сім'ї, цінності та принципи роботи з батьками. 2. Програми розвитку батьківських компетенцій: мета, завдання, зміст, форми та методи, фахівці, терміни реалізації.	Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (3 б.); - творчий підхід до розкриття теми (2 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (2 б.); - актуальність дослідження (1 бал); наявність літератури, оформленої відповідно до вимог (1 бал).		5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

	Корисні інструменти щодо розвитку батьківської компетентності.		
Модульний контроль 2	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=539354	5
Практичне заняття 4	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=532957	5
Самостійна робота 4	Завдання: скласти родовід власної сім'ї (на декілька поколінь). Представити у комп'ютерній презентації. Обов'язково представити такі елементи: - Представити герб своєї родини (якщо не має – розробити та пояснити ці символи) - дати народження, - фото, - рід діяльності,	Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (3 б.); - творчий підхід до розкриття теми (2 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (2 б.); - актуальність дослідження (1 бал); наявність літератури, оформленої відповідно до вимог (1 бал).	5
Модульний контроль 3	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=539366	5
Практичне заняття 5	Усне опитування з теоретичних питань;	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=532959	5
Самостійна робота 5	Завдання: розробити та провести тренінгові вправи з підвищення батьківської компетентності матерів та батьків, що спрямоване на навчання їх: 1) керувати власними емоціями та почуттями; 2) ефективній комунікації та активному слуханню; 3) ефективним засобам мотивації та стимулювання розвитку дитини.	Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (3 б.); - творчий підхід до розкриття теми (2 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (2 б.); - актуальність дослідження (1 бал); наявність літератури, оформленої відповідно до вимог (1 бал).	5
Модульний контроль 4	Тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=541513	5
Усього поточний контроль	12		60
Підсумковий контроль			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

залік	Теоретичне завдання — тестування (Moodle)	Питання до підсумкового контролю, що розміщені в Moodle.	Тестування передбачає надання відповідей на 20 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	20
	Практичне завдання – Розробити заняття з підвищення батьківської компетентності матерів та батьків на тему «Ефективні батьки у вихованні дитини з порушеннями психофізичного розвитку в сім'ї» (у вигляді комп'ютерної презентації – не менше 20 слайдів):	Практичне завдання виконується до проведення заліку. Завдання містить такі елементи: 1. Характеристика дитини з певною нозологією; 2. проблемні питання, які мають вирішити батьки при вихованні дитини; 3. якості та характеристики, якими потрібно володіти батькам при вихованні своєї дитини; 4. мета, завдання, зміст формування батьківської компетентності, 5. форми, методи її формування, 6. висновки: відповідь на питання, яким чином слід сформулювати необхідні в батьківстві вміння; 7. література, додатки (методики).	Максимальна кількість балів – 20, які нараховуються за виконання таких частин роботи: • Характеристика дитини з певною нозологією – 3 б.; • проблемні питання, які мають вирішити батьки при вихованні дитини – 2 б.; • якості та характеристики, якими потрібно володіти батькам при вихованні своєї дитини – 3 б.; • мета, завдання, зміст формування батьківської компетентності – 3 б.; • форми, методи її формування – 3 б.; • висновки: відповідь на питання, яким чином слід сформулювати необхідні в батьківстві вміння – 3 б.; • література – 2 б., - додатки (методики) – 1 б.	20
Усього підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи : навчальний посібник. Том 2. Київ, 2018. 240 с.
2. Теорія і практика інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / Упорядник Бондар К. М. 2–ге вид., доп. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг» : вид. ФО-П Чернявський Д.О., 2019. 170 с.
3. Технології психологічного забезпечення освітнього процесу в інклюзивній школі : методичний посібник / автори-упорядники Д.Д. Романовська, Р.І. Мінтянська / за загальною редакцією Д.Д. Романовської. Чернівці : Технодрук, 2019. 158 с.
4. Хворова Г.М. Дитина з аутизмом : технології формування батьківської компетентності : навчально-методичний посібник. Київ : Талком, 2020. 104 с.

Додаткова:

1. Бугера Ю.Ю., Гевчук Н.С., Дідик Н.М. Методи та форми соціально-реабілітаційної роботи з батьками, які виховують дитину з особливими освітніми потребами. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*. 2021. Вип. 17. С. 25-35.
2. Васильченко О.М. Репродуктивна поведінка особистості. Соціально-психологічний аналіз : монографія. Луганськ : Вид-во «Ноулідж», 2013. 547 с.
3. Гузь Н. В., Гузь В. В. Основні аспекти реалізації родинно орієнтованого підходу в контексті комплексної психолого-педагогічної допомоги сім'ям, які виховують дитину з особливими освітніми потребами. *Психологія та соціальна робота*, 2021, Вип. 2 (54). С. 39-52.
4. Лещенко О. Г. Педагогіка сімейного виховання : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Соціальна робота» освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка». Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 61 с.
5. Основи батьківської компетентності: методичний посібник / Упор.: Т. Г. Веретенко, І. Д. Зверєва, Н. Ю. Шевченко. Київ : ХДФ, 2006. 137 с.
6. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі : метод. посіб. / уклад. : О. В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.
7. Розенберг М. Мова життя. Ненасильницьке спілкування. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 256 с.
8. Хворова Г.М. Батьки дітей з полісистемними порушеннями розвитку (аутизм/ДЦП) : теорія та практика компетентного батьківства: навчально-методичні посібник. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. 34 с.
9. Хворова Х.М. Зміст і рівні батьківської компетентності: корекційно-педагогічні аспекти. Актуальні проблеми корекційної освіти: М-во освіти і науки України, Національний педагогічний ун-т імені Драгоманова, Кам'янець-Подільський

- національний університет імені Івана Огієнка / За редакцією В.М. Синьов, О.В. Гаврилов. Випуск 5. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2015. С.333-347.
10. Хворова Г.М. Дослідження батьківських характеристик взаємодії з дітьми в батьків дітей з аутизмом. *Актуальні проблеми психології*: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том XIV: Методологія і теорія психології. Випуск 2. Київ – Ніжин. 2019. 472 с. С. 370-380.

Інформаційні ресурси:

1. «Батьківство в радість» : тренінговий курс з набуття батьківських навичок. Автори-упорядники: Зверева І. Д. Лактіонова Г. 362 с. URL: <http://surl.li/lccba>
2. Вебінар «Розвиток батьківської компетентності» на основі міжнародної програми «Сильні батьки – Сильні діти». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=m-tBpLvJg8c>
3. Немежанська О. А. Зростаємо разом: практикум сімейного дозвілля. Київ : Книга, 2013. 112 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1443103430.pdf>
4. Підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів: навчально-методичний посібник / Авт. кол.: Бондаренко Т.В., Гришко А.А., Журавель Т.В., Зверева І.Д. та ін. / За ред. І.Д. Зверевої. Київ : «Версо 04», 2011 672 с. URL: http://www.unicef.org/ukraine/ukr/parents_manual.pdf
5. Психологічна підтримка членів родини дітей з особливими освітніми потребами. URL: <http://4uth.gov.ua/psp4rdoop/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Обов'язковим є відвідування усіх лекційних та практичних занять. Пропуски можливі лише з поважної причини. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Накопичення відпрацювань неприпустиме! Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання завдань самостійної роботи згідно з Методичними рекомендаціями до самостійної роботи з дисципліни та консультації викладача.

Студент повинен якісно і своєчасно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі, в обговоренні питань під час лекційних та практичних занять, у всіх видах контролю (поточний, за розділами, підсумковий). Різні форми роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікрогрупах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, розвинути навички роботи в команді. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

В умовах дистанційного навчання під час лекційних та практичних занять з використанням платформ для проведення відеоконференцій (ZOOM або інші платформи) камери у всіх учасників освітнього процесу мають бути ввімкнені **обов'язково!** Під час відеоконференцій студенти ідентифікують себе своїм справжнім ім'ям та прізвищем, які написано українською мовою.

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, напр., UniCheck, Strikeplagiarism або інші. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: списування, копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора); вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (фабрикація); свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень (фальсифікація).

Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>;

наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідчення, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 30 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Формування батьківської компетентності

у спеціальній освіті дітей з порушеннями психофізичного розвитку

ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>